

Διαθεματικότητα- Διεπιστημονικότητα

Δρ Δημήτριος Γκότζος

Διεπιστημονικότητα

**Παραδοσιακή
διάταξη των
περιεχομένων**

**Αρχή των
επιστημών:
διάρθρωση-
οργάνωση γνώσεων
κατά
περιοχές/κλάδους**

**Ο/Η μαθητής/-τρια
κατακτά τις γνώσεις
ταξινομώντας και
διαρθρώνοντας τες
κατά
περιοχές/μαθήματα**

Διεπιστημονικότητα

Γνώσεις χωρίς
καμιά σύνδεση
μεταξύ τους

Κατακερματισμός
πραγματικότητας
σε επιμέρους
γνώσεις

Δεν μπορούν να
αποτελέσουν ένα
ενιαίο σύνολο

Διαθεματικότητα

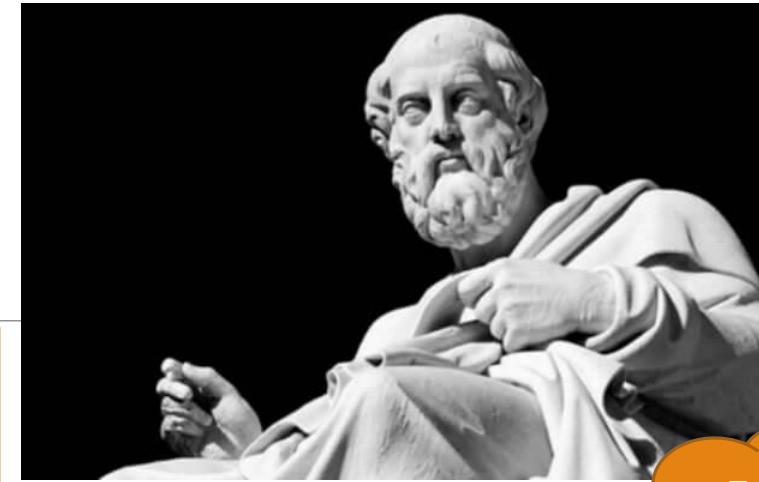
*Τα χύδην μαθήματα συναπτέον εις σύνοψιν
αλλήλων των μαθημάτων και της του όντος φύσεως*

*Τα σκόρπια μαθήματα θα πρέπει να διαταχθούν κατά τέτοιο τρόπο,
ώστε να αποτελούν ενιαίο σύνολο και ως προς τη σχέση που έχουν
μεταξύ τους και ως προς τη βαθύτερη ουσία των πραγμάτων.*

Ένταξη δεδομένων στα ήδη
διαμορφωμένα νοητικά σχήματα.

Μάθηση μέσα από την
αντιμέτωπη προβλημάτων και
καταστάσεων της καθημερινής ζωής

Συλλογή και άθροιση γνώσεων από
διάφορες περιοχές

Επικο-
δομισμός

Οριζόντια και κάθετη διασύνδεση

Οριζόντια διασύνδεση σημαίνει «κατάλληλη οργάνωση της διδακτέας ύλης κάθε γνωστικού αντικειμένου, με τρόπο που να εξασφαλίζεται η επεξεργασία θεμάτων από πολλές οπτικές γωνίες...» (ΦΕΚ 303/2003,3737)

Κάθετη διασύνδεση σημαίνει την οργάνωση της διδακτέας ύλης των μαθημάτων με βάση τις ίδιες έννοιες, δεξιότητες διαμέσου των τάξεων.

Πώς προωθείται η διαθεματικότητα στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση;

Με τη συγκρότηση ενιαίων ανεξάρτητων διαθεματικών διδακτικών αντικειμένων (π.χ. Μελέτη του Περιβάλλοντος, «Ερευνώ και ανακαλύπτω», «Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή»)

Παράλληλη ή διαδοχική διδασκαλία εννοιών στο πλαίσιο περισσότερων του ενός διαφορετικών μαθημάτων

Ευέλικτη Ζώνη Διαθεματικών και Δημιουργικών Δραστηριοτήτων (διαθεματικές δραστηριότητες, σχέδια εργασίας)

Διαθεματικό
Ενιαίο Πλαίσιο
Προγράμματος
Σπουδών
(ΔΕΠΠΣ) και
Αναλυτικά
Προγράμματα
Σπουδών (ΑΠΣ)
Δημοτικού
Γυμνασίου (ΦΕΚ
303, τ. Β -
13/03/2003)

Πώς προωθείται η διαθεματικότητα στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση;

Πραγματοποίηση στο πλαίσιο διαφορετικών μαθημάτων διαθεματικών δραστηριοτήτων / εργασιών» (10% του διδακτικού χρόνου)

Ανάπτυξη δεξιοτήτων κοινών σε περισσότερα του ενός γνωστικά αντικείμενα και οι οποίες «θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν ως διαθεματικές ή οριζόντιες»

Πώς προωθείται η διαθεματικότητα στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση;

Αν και τα ΑΠΣ ονομάζονται διαθεματικά η διαθεματικότητα είναι μόνο συμπληρωματική, αφού η αρχή της διατήρησης των διακριτών μαθημάτων κυριαρχεί. Σε όλα τα μαθήματα όμως προτείνονται διεπιστημονικές συγκλίσεις.

Μορφές διαθεματικής διδασκαλίας

Κεφάλαιο 1ο Φυσικοί αριθμοί

Η προσέγγιση ενός θέματος από διάφορες και διαφορετικές οπτικές γωνίες. Καταργούνται οι διαχωριστικές γραμμές μεταξύ των μαθημάτων

Διαθεματική προέκταση: στο πλαίσιο ενός μαθήματος μπορεί να προκύψει ένα θέμα, το οποίο προσεγγίζεται από διάφορες οπτικές γωνίες.

Πρόβλημα 1ο

Το βιβλίο του Ευγένιου Τριβιζά «Τα 88 Ντολμαδάκια» έχει τόσες σελίδες όσες θα βρεις αν διπλασιάσεις τον αριθμό που μας δείχνει πόσα είναι τα ντολμαδάκια και αφαιρέσεις τον αριθμό που μας δείχνει τις μέρες δύο εβδομάδων.

Λύση

Απάντηση:

Πρόβλημα 2ο

Πόσα χρόνια έζησε καθένας από τους παρακάτω διάσημους επιστήμονες:

- Rene Descartes (Καρτέσιος) 1596 – 1650.
- Sir Isaac Newton (Νεύτωνας) 1643 – 1727.
- Etienne Pascal (Πασκάλ) 1588 – 1651.
- Nicolaus Copernicus (Κοπέρνικος) 1473 – 1543.
- Pierre-Simon Laplace (Λαπλάς) 1749 – 1827.
- Διόφαντος της Αλεξανδρείας 200 – 284.

Συζητήστε στην ομάδα σας και βρείτε ποιι από αυτούς δεν είχαν τη δυνατότητα να γνωριστούν προσωπικά.

Λύση

Απάντηση:

Δραστηριότητα με προεκτάσεις: «Ιστορικές επέτειοι»

Υπολογίστε πόσα χρόνια έχουν περάσει από:

- α) την επανάσταση του 1821,
- β) το ιστορικό ΟΧΙ του 1940,
- γ) την εξέγερση των φοιτητών στο Πολυτεχνείο το 1973.

Λύση

Απάντηση:

Θέμα για διερεύνηση και συζήτηση

- Σε ποιες ημερομηνίες τιμούνται αυτές οι επέτειοι κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους;

Μορφές διεπιστημονικής διδασκαλίας

Κατά τη διδασκαλία ενός μαθήματος συνδέονται γνώσεις από άλλα μαθήματα και γνωστικές περιοχές. Διατηρούνται οι διαχωριστικές γραμμές μεταξύ των μαθημάτων

Α.Π.Σ.

Σχεδιασμένος συνδυασμός (σε επίπεδο σύνταξης του ΑΠ) γνώσεων από διάφορα μαθήματα.

Δ.Ε.Π.Π.Σ.